

О. В. Ламонова

Уманський Самуїл Абрамович

УМАНСЬКИЙ Самуїл Абрамович (псевдонім Самум; 21. 01(02. 02). 1888, м. Маріуполь Катеринославської губ., нині Донецької обл. — 29. 01. 1959, Київ) — графік. Навчався в Одеському художньому училищі (1906—08), закінчив Київське художнє училище (1912; викладачі [Г. Дядченко](#), [О. Мурашко](#)). Відтоді викладав малювання в гімназії м. Ставрополь (Росія); 1918—22 — завідувач сектору образотворчих мистецтв Губнаросвіти. Від 1922, переїхавши в Харків, працював художником-графіком. Інколи малював пастеллю, писав акварельні етюди, пейзажі. Від 1924 — у газеті «Пролетарий», водночас згодом — у створеному при ній сатиричному журналі «Гаврило», а після — в журналі «Червоний перець». Від 1935 — у Києві, де ілюстрував газету «Вісті» і малював карикатури для журналу «Перець». Під час 2-ї світової війни, перебуваючи на евакуації в Алма-Аті (нині Алмати, 1941—43), працював у товаристві художників «Казізо», газеті «Социалистический Казахстан»; створив багато агітвікон. 1943 — художник журналу «Перець» у Москві. Після повернення до Києва обіймав посаду художника у видавництві «Радянська школа», газетах «Радянська Україна» й «Колгоспник України», журналі «Перець». Систематично виступав у жанрі політичної сатири. Персональна посмертна виставка — у Києві (1964).

Фотоілюстрації

Основні твори

малюнки — «Берлінський тріумфатор» (1938), «Як Мура зважилася на всі хитрощі, щоб не поїхати на лісозаготівлю» (текст І. Набатова), «Вклад в ощадкасу — внесок у справу розгрому ворога» (обидва — 1941), «Зігріємо наших бійців» (1941—42), «Наше слово про Іванова», «Військова позика (текст Кончаловської), «Приїхали в колгоспи на збирання», «Молодець проти овець», «Гарний город прогодує цілий рік» (текст В. Гуревича), «Миски, чайники, балії перетворитися можуть на танки» (усі — 1942), «У немитого нечепури» (текст С. Михалкова), «Біля свіжої могили» (обидва — 1943), «Чистокровні янки» (1948), «Загробний диригент» (1951), «Краєвид з церквою» (1954), «Вік живи — вік учись» (1956); плакати — «Більше теплих речей для Червоної армії!» (1942), «Рукавиць теплих кожна пара зміцнює червоноармійську силу удару» (1940-і рр.).

Державний архів

ЦДАМЛМ. Ф. 1062, оп. 1.

Рекомендована література

1. Ламонова О. В. Агітвікна Самуїла Уманського (Самума) 1941—1943 рр. // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті. 2014. № 2.

Бібліографічний опис:

Уманський Самуїл Абрамович / О. В. Ламонова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-884500>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).